

Vakaitavitaki

Iko kina

NA TABANA OQO

Rashid Ansorali e na
Mixit Refugee Youth Arts.
Tabaka ko Wendy Preston.

E vakaraitaki e na i vola tukutuku oqo kevaka e rawa ni vakailavotaki mai na Creative Communities Scheme (CCS) na nomu sasaga, kei na sala me kerei kina.

E dau tokona vakailavo na CSS na veisasaga me vakabulabulataka na cakacaka ni liga, droini, meke, vucu, buli sere kei na meke, kei na veika vakaoqori (arts). E dau solia e na veiyabaki na Creative New Zealand ki na veimatabose ni koro kei na veiyasana, na i lavo me qai veisoliyaka na CCS vei ira na lewe ni vanua.

E NA I MATAU

Vuli me baleta na veicurumaki ni veika ni veivakalasi. Tabaka na Circability.

E rawa beka ni vakailavotaki na noqu sasaga?

E rawa ni vakailavotaki mai na CCS na nomu sasaga kevaka e kena usutu e dua vei ira na veika oqo:

Na vakaitavi

Me caka e so na sala me rawa ni ra tiko kina na lewe ni vanua ka vakaitavi e na veika e caka e na cakacaka ni liga, droini, meke, sere, vucu, buli sere kei na meke, kei na veika vakaoqori (arts), me vaka oqo:

- > Soqo me ra laga sere kina na veimatasere ni lewe ni vanua, ira na i taba gone kei na nodra mataqali sere (hip-hop), kabani ni vakatasuasua, ira na dau vakatagi se dau buli serekali
- > Vulici ni kesakesa, vola i tukutuku se i talanoa, kei na meke
- > Na caka tukutuku (droini vaka-Maori), whakairo (fakairo), se kowhaiwhai (kofaifai) me baleta e dua na marae e na vanua ni vakaitikotiko
- > Nodra vakaraitaki cakacaka ni liga na veisoqosoqo me vakatetei kina na talitali, tuli kuro kei na ceuceu
- > Soqo ni veivakamarautaki me ra vakaitavi kina na lewe ni vanua era dau laga sere, ira na dau ni vakatasuasua, meke kei na veika ni veivakalasi tale e so

- > Me caka e dua na i yaloyalo yavala me baleti ira na lewe ni vanua, se me tauyavutaka e dua na i soqosoqo ni lewe ni vanua e dua na vanua me dau vakaraitaki kina na cakacaka ni liga kei na veika vakaoqori
- > Na nodra vakavaletaki na dau ni droini, cakacaka ni liga kei na veika vakaoqori (arts), me ra tiko kina ka cakava na veika era dau cakava, ka ra wili kina na lewe ni vanua vakaitikotiko
- > Na bosebose vakavuli me baleti ira na lewe ni vanua me vakatorocaketaki kina na nodra kila na droini, cakacaka ni liga, meke, sere, vucu, buli sere kei na meke kei na veika vakaoqori (arts)

Na veika duidui e tu

Me ra tokoni na lewe ni vanua duikaikai kei na duidui ni nodra cakacaka ni liga kei na veika vakaoqori (arts), kei na nodra i valavala vakavanua, me vaka oqo:

- > Vuli ka tara na ka me caka, vakatovotovo, vakaitavi e na siga ni soqo, veisoqo ni marau se vakaraitaki ka e nodra na Maori, se na veika era taukena na lewe ni Wasa Pasifika, se na veika vovou e basika mai e na gauna e daidai
- > Vuli ka tara na ka me caka, vakatovotovo, vakaitavi e na siga ni soqo, veisoqo ni marau se vakaraitaki ka e nodra na lewe ni vanua era se qai toki vou mai
- > Veisasaga me kauti ira vata mai na veisoqosoqo vakalewe ni vanua duikaikai
- > Vuli ka tara na ka me caka, vakatovotovo, vakaitavi e na siga ni soqo, soqo ni marau kei na vakaraitaki ka e nodra ko ira era e vakaleqai na i tuvaki ni yagodra se vakasama

Ko ira na i taba gone

Me caka na veika me rawa kina vei ira na i taba gone (era se bera ni yacova na yabaki 18) me ra tiko ka vakaitavi e na veika me baleta na droini, cakacaka ni liga kei na veika vakaoqori (arts), me vaka na:

- > Nodra cakacaka vata na i taba gone kei koya na kena dau e na droinitaki se boroi ni so na i yaloyalo se i vakatakilakila e gaunisala
- > Nodra vakarautaka na i taba gone e dua na i yaloyalo yavala me vakaraitaki kina e so na leqa e tara na nodra bula
- > Tabaki ni i vola se i tukutuku era vola na i taba gone
- > Vakavulici ni vakayagataki i yaya ni vakatagi vei ira na i taba gone
- > Na vakaraitaki ni veika era cakava na i taba gone

Me okati tale ga e na nomu sasaga:

- > Na kena vakayacori na ka me caka e na koro se yasana ko kere i lavo kina
- > Me vakacavari na veika taucoko me caka e na loma ni 12 na vula mai na gauna e vakadonui kina na nomu kerekere
- > Me yaga vei ira na lewe ni vanua e na vanua ni vakaitikotiko
- > Me kua ni tekivutaki se vakacavari sara ni bera ni vakadonuya na CCS na nomu kerekere
- > Me kua ni sa vakailavotaki oti mai na dua na tabana ni veivuke vakailavo ni Creative New Zealand

E sivia na 1,800 na sasaga e dau tokona na tabana ni veivuke oqo e na veiyabaki.

E NA I MAWI

Era meketaka tiko e dua na meke vaka-Tuvalu na lewe ni vanua ko Niutao e Okaladi e na dola ni nodra vakaraitaki ka e na Kolose: Na tali wa vaka Tuvalu e na Mangere Arts Centre – Nga Tohu o Uenuku. E tabaka ko Sam Hartnett.

Ko cei e rawa ni kerekere

E dua bau ga na lewe ni vanua se dua na i lawalawa. E dodonu me lewe ni vanua ko Niu Siladi se vakaitikotiko tudei kina, ko koya e kerekere taudua.

Kevaka e a sa soli oti vei iko na veivuke vakailavo mai na CCS, e dodonu mo vakarautaka e dua na i vola tukutuku me baleta na sasaga ka soli kina vei iko na veivuke vakailavo, ni bera ni ko kere i lavo tale, vakavo ga kevaka e se toso tiko ga na ka e caka.

Na cava soti e rawa ni'u vukei kina vakailavo?

- > Na i yaya me vakayagataki e na nomu sasaga se porokaramu
- > Na vanua me caka kina kei na saumi ni i yaya me vakayagataki
- > Na kedra i sau ko ira era cicivaka vakalekaleka ga na veika me caka
- > Na kena vakatetei raraba vei ira na lewe ni vanua na veika e vakarautaki me caka

Na cava na levu ni i lavo au rawa ni kerea?

E sega ni vakaiyalayala na levu ni i lavo ko rawa ni kerea, ia e lailai sobu mai na \$2,000 na levu ni i lavo e dau solia na CCS.

Raica na vanua e dau tabaki kina e na komipiuta (website) na veika me baleta na matabose ni koro ko vakaitikotiko kina, me rawa ni ko kila mai kina se mataqali sasaga cava soti sa tokoni oti kei na levu ni veivuke vakailavo e soli kina.

Na cava na levu ni gauna au rawa ni kerekere kina, ka dau vakatulewataki vakacava na kerekere?

E dau vakava e na dua na yabaki na gauna ni kerekere ki na matabose ni koro. E na vagolei taumada na nomu kerekere ki na matabose era lewena na lewe ni vanua ko vakaitikotiko kina, me la'ki dikeva. Era digitaki na lewe ni matabose oqo ni ra buta vinaka e na veika e yaco tiko e na kedra maliwa na lewe ni vanua, me baleta na cakacaka ni liga, meke, sere kei na vucu kei na veika vakaoqori (arts).

Na mataqali sasaga cava e na sega ni vakailavotaka na CCS?

- > Na veisoqo ni kumuni i lavo
- > Na kena tara na vanua ni vakaraitaki ka, marae, vale ni sara i yaloyalo, se vanua me rawa ni qaravi kina na sasaga
- > Na veika sa qarava tiko na matabose ni koro
- > Na sasaga e vakabibitaki kina na veika me baleta na tiko bulabula, na vuli, na veivanua e vakavolivoiti keda, ka lailai wale sara na veika me baleta na cakacaka ni liga, meke, sere, vucu kei na veika vakaoqori (arts)

- > Na qaravi ni droini, cakacaka ni liga, meke, sere, vucu, buli sere kei na meke, kei na veika vakaoqori (arts) e koronivuli se dua na vanua ni veivakavulici, ni oqori e dodonu me saumi mai na i lavo me qaravi kina na veika taucoko me vakavulici kina, se sa wasei tani oti tu na i lavo me vakayagataki kina

Na cava soti e na sega ni vakailavotaki?

- > Na i sau ni kena cicivaki tiko se i sau kei koya e qarava tiko kevaka e sega ni baleta na qaravi ni sasaga
- > Na i sau ni sasaga sa tekivutaki oti tu, se sa vakacavari
- > Na i sau ni lako ki na dua tale na vanua e vakayacori kina na soqo se na vakaraitaki ka
- > Kakana kei na wai ni gunu
- > Na i sau ni yaya me vaka na komipiuta, i taba, i yaya ni vakatagi, i sulu, cina kei na iunifomu

Vakuri e na tabana e tarava...

Na veika me caka

Vakasaqara na 'Creative Communities Scheme' e na vanua e tabaki kina e na komipiuta (website) na veika me baleta na matabose ni nomu koro, na veika oqo:

- > Fomu ni kerekere
- > Vola dusidusi ni kerekere
- > Siga me sogo kina na kerekere

E rawa tale ga ni ko qiria na matabose ni nomu koro, ka kerea mo drau veivosaki kei na vakailalesilesi e qarava na veika me baleta na Creative Communities Scheme, ka kere i vakasala me baleta na sala ni kerekere.

Na cava soti e na sega ni vakailavotaki? (kena i kuri)

- > Na i curucuru ni vakaitavi e na veisisivi se veitarogi
- > Na i sau vakailavo, na i cocovi tale e so, na kedra i sau ko ira era vakatulewa e na veisisivi
- > Na i lavo me soli vei koya e cakava na cakacaka ni liga me solia na nona veivakadonui me vakayagataki raraba na ka e cakava
- > Na i sau ni veika ni cakacaka ni liga e voli me mai maroroi tu
- > Na i dinau se i vakacavacava ni dinau

E NA I MATAU

Na Mixit. Oqo e dua na sasaga ni lewe ni vanua e Okaladi me kauti ira vata mai na i taba gone era dro tani mai na nodra vanua dina, ira era toki mai ki ke, kei ira era tiko tudei e na vanua ni vakaitikotiko, me ra bulia ka cakava vata e so na ka. Tabaka ko Ella Becroft.